

TEZA:

Radca prawny nie jest co do zasady związany życzeniami klienta w zakresie składanych wniosków dowodowych, ma natomiast obowiązek kierowania się dobrem klienta w celu ochrony jego praw, zaś zakres podejmowanych czynności powinien wynikać ze stanu i potrzeby danej sprawy.

WO-18/23**ORZECZENIE**

z dnia 25 maja 2023 r.

**Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie
w składzie:**

Przewodniczący: SWSD Karolina Szał

Sędziowie: SWSD Piotr Karwat

SWSD Sławomir Bereza

Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Dariusza Drozdowskiego
po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 maja 2023 r. sprawy radcy prawnego R.G.
(numer wpisu ...),

obwinionego o to, że:

1. od dnia 13 lutego 2017 r. do dnia 6 sierpnia 2019 r., w (...), działając jako pełnomocnik z wyboru M.D., nienależycie reprezentował go jako pokrzywdzonego w śledztwie prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w sprawie narażenia M.D. w okresie od dnia 22 stycznia 2016 r. do września 2016 r. na bezpośrednie niebezpieczeństwo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w toku podjętych działań lekarskich w Szpitalu Klinicznym im. (...) w (...) i Przychodni Okulistycznej przy tym szpitalu przez osoby, na których ciąży obowiązek opieki nad osobą narażoną na niebezpieczeństwo, przez to że nie wnosił o dopuszczenie jego i pokrzywdzonego do udziału w czynnościach śledztwa oraz nie wystąpił o zaliczenie w poczet dowodów śledztwa wszystkich otrzymanych od M.D. dokumentów, a w tym: dokumentu z

poradni okulistycznej z dnia 22 stycznia 2016 r., dokumentacji medycznej z dnia 30 marca 2016 r., karty informacyjnej leczenia szpitalnego z dnia 23 sierpnia 2016 r., karty z wyznaczeniem wizyty na dzień 5 września 2016 r., karty konsultacyjnej pacjenta z dnia 7 sierpnia 2017 r.,

tj. popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu art. 6, art. 8, art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 3 ust. 2 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych;

2. od dnia 7 sierpnia 2019 r. do dnia 21 września 2022 r., w (...), działając jako pełnomocnik z wyboru M.D., pomimo wniosku klienta, nie wydał M.D. po zakończeniu łączącego ich stosunku prawnego, na podstawie którego świadczył pomoc prawną, wszystkich dokumentów otrzymanych od klienta i dokumentów wytworzonych w sprawie, a w tym zawiadomień o terminach dwóch posiedzeniach Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w (...) oraz pism skierowanych do Szpitala Klinicznego im. (...) w (...) i odpowiedzi szpitala na te wystąpienia,

tj. popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu art. 46 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 3 ust. 2 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.

orzeka:

1. uniewinnia obwinionego radcę prawnego R.G. od obu zarzucanych mu czynów;
2. kosztami postępowania obciąża Krajową Izbę Radców Prawnych w Warszawie.

UZASADNIENIE

Zastępca Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego (dalej jako Rzecznik) wnioskiem

z dnia 30 listopada 2022 r. wystąpił o ukaranie radcy prawnego R. G. (dalej jako Obwiniony), zarzucając Obwinionemu popełnienie deliktów dyscyplinarnych polegających na tym, że:

1. od dnia 13 lutego 2017 r. do dnia 6 sierpnia 2019 r., w (...), działając jako pełnomocnik z wyboru M. D., nienależycie reprezentował go jako pokrzywdzonego w śledztwie prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w sprawie narażenia M.D. w okresie od dnia 22 stycznia 2016 r. do września 2016 r. na bezpośrednie niebezpieczeństwo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w toku podjętych działań lekarskich w Szpitalu Klinicznym im. (...) w (...) i Przychodni Okulistycznej przy tym szpitalu przez osoby, na których ciąży obowiązek opieki nad osobą narażoną na niebezpieczeństwo, przez to że nie wnosił o dopuszczenie jego i pokrzywdzonego do udziału w czynnościach śledztwa oraz nie wystąpił o zaliczenie w poczet dowodów śledztwa wszystkich otrzymanych od M.D. dokumentów, a w tym: dokumentu z poradni okulistycznej z dnia 22 stycznia 2016 r., dokumentacji medycznej z dnia 30 marca 2016 r., karty informacyjnej leczenia szpitalnego z dnia 23 sierpnia 2016 r., karty z wyznaczeniem wizyty na dzień 5 września 2016 r., karty konsultacyjnej pacjenta z dnia 7 sierpnia 2017 r. , co miało stanowić przewinienie dyscyplinarne polegające na naruszeniu art. 6, art. 8, art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 3 ust. 2 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych;
2. od dnia 7 sierpnia 2019 r. do dnia 21 września 2022 r., w (...), działając jako pełnomocnik z wyboru M.D., pomimo wniosku klienta, nie wydał M.D. po zakończeniu łączącego ich stosunku prawnego, na podstawie którego świadczył pomoc prawną, wszystkich dokumentów otrzymanych od klienta i dokumentów wytworzonych w sprawie, a w tym zawiadomień o terminach dwóch posiedzeniach Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w (...) oraz pism skierowanych do Szpitala Klinicznego im. (...) w (...) i odpowiedzi szpitala na te wystąpienia, co miało stanowić przewinienie dyscyplinarne polegające na naruszeniu art. 46 Kodeksu Etyki

Radcy Prawnego w zw. z art. 3 ust. 2 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.

W uzasadnieniu wniosku Rzecznik wskazał, że z poczynionych ustaleń wynika, iż M.D. (dalej jako Pokrzywdzony) w dniu 13 lutego 2017 r. w (... zlecił Obwinionemu prowadzenie spraw związanych z dochodzeniem zadośćuczynienia od szpitala bądź lekarza/lekarzy, których obwiniał za utratę wzroku. W ramach przyjętego ustnego zlecenia Obwiniony miał reprezentować Pokrzywdzonego jako pełnomocnik w śledztwie prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową pod sygn. akt PR 1 Ds. 3196.2016.15 w sprawie narażenia Pokrzywdzonego w okresie od 22 stycznia 2016 r. do września 2026 r. w (...) na bezpośrednie niebezpieczeństwo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w toku podjętych działań lekarskich w Szpitalu Klinicznym im. (...) w (...) ul. (...) i Przychodni Okulistycznej przy tym szpitalu, przez osoby na których ciąży obowiązek opieki nad osobą narażoną na niebezpieczeństwo, tj. o przestępstwo z art. 160 § 2 k.k. Powyższe śledztwo zainicjowane było zawiadomieniem Pokrzywdzonego, które wniósł osobiście do protokołu ustnego zawiadomienia o przestępstwie z dnia 7 listopada 2016 r. Obwiniony po przyjęciu zlecenia pismem z dnia 22 lutego 2017 r. zgłosił swój udział w śledztwie jako pełnomocnik Pokrzywdzonego. Pismem tym wniósł także do prokuratury o przekazanie mu kopii dokumentacji z akt sprawy. W wymienionym piśmie nie zgłaszał wniosków dowodowych. Na pismo otrzymał odpowiedź prokuratury o tym, że w sprawie zgromadzono dokumentację medyczną Przychodni „...” w (...), Szpitala Klinicznego im. (...) w (...) (w tym Poradni Okulistycznej) i Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. WAM – Centralny Szpital Weteranów w (...). Kolejną czynnością Obwinionego w powyższym śledztwie było skierowanie do prokuratury pisma z dnia 29 marca 2017 r., którym potwierdził uiszczenie opłaty za otrzymaną kopię zeznań Pokrzywdzonego, zapytał, na jakim etapie znajduje się postępowanie oraz wniósł o przekazywanie mu wszelkiej dokumentacji w sprawie. Postanowieniem z dnia 29 września 2017 r. prokurator postanowił zasięgnąć w śledztwie opinii Zakładu Medycyny Sądowej B. i Ż. w (...) i z tego powodu odrębnym postanowieniem z tego samego dnia zawiesił śledztwo. Już po zawieszeniu śledztwa Obwiniony pismem z dnia 16 listopada 2017 r. wniósł do Prokuratury Rejonowej o skierowanie wniosku do operatora telekomunikacyjnego o przekazanie bilingów połączeń z numeru telefonu Pokrzywdzonego a Szpitalem Klinicznym im. (...) w (...) w okresie od dnia 15 grudnia 2015 r. do dnia 31 stycznia 2016 r. W ten sposób

chciał dowieść faktu wizyty Pokrzywdzonego w szpitalu w dniu 7 stycznia 2016 r., która to wizyta i udzielona w jej trakcie konsultacja lekarska miały zostać nieodnotowane w dokumentacji medycznej, choć Pokrzywdzonemu został wówczas nadany nr pacjenta D.196. Do pisma dołączył numer nadany Pokrzywdzonemu przez poradnię okulistyczną i wniósł o to, aby prokuratura wyjaśniła, w jakim dniu nadano Pokrzywdzonemu ten numer. Na powyższe pismo Obwiniony otrzymał odpowiedź prokuratury zawartą w piśmie z dnia 21 listopada 2017 r., że postępowanie zostało zawieszono postanowieniem z dnia 29 września 2017 r. z uwagi na przewidywany, długi czas oczekiwania na opinię biegłych z Zakładu Medycyny Sądowej w (...). Po otrzymaniu tej informacji Obwiniony nie podejmował czynności procesowych w tej sprawie aż do momentu doręczenia mu postanowienia o umorzeniu śledztwa. W dniu 20 grudnia 2018 r. została sporządzona opinia sądowo-lekarska, a po jej otrzymaniu prokurator postanowieniem z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt PR 1 Ds. 289.2019.17, podjął zawieszono postępowanie, a następnie postanowieniem z dnia 31 stycznia 2019 r. umorzył śledztwo wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.). Umarzając śledztwo prokurator oparł się na treści opinii, która wskazywała na brak podstaw do stwierdzenia z pewnością wymaganą w postępowaniu karnym, że w analizowanym okresie postępowanie medyczne wdrożone wobec Pokrzywdzonego było nieprawidłowe. O treści opinii Obwiniony dowiedział się z postanowienia o umorzeniu śledztwa. Wobec umorzenia śledztwa Obwiniony skontaktował się z Pokrzywdzonym i wspólnie podjęli decyzję o zaskarżeniu postanowienia. Obwiniony sporządził projekt zażalenia, jednak z uwagi na to, że Pokrzywdzony chciał, aby w zażaleniu zostały zawarte treści, których Obwiniony nie akceptował, to ostatecznie zażalenie podpisał osobiście Pokrzywdzony. Obwiniony po tym, jak uzyskał wiedzę o wydaniu opinii sądowo-lekarskiej z dnia 20 grudnia 2018 r., pismem z dnia 14 lutego 2019 r. oraz pismem z dnia 5 marca 2019 r. wystąpił o jej udostępnienie, co nastąpiło pismem prokuratury z dnia 3 kwietnia 2019 r. Po rozpoznaniu wniesionego zażalenia Sąd Rejonowy postanowieniem wydanym na posiedzeniu w dniu 28 maja 2019 r., sygn. akt III Kp 250/19, utrzymał w mocy zaskarżono postanowienie o umorzeniu śledztwa. Wymienione postanowienie prawomocnie zakończyło postępowanie karne zainicjowane zawiadomieniem Pokrzywdzonego o przestępstwie z dnia 7 listopada 2016 r.

Pokrzywdzony, po prawomocnym zakończeniu śledztwa kolejnymi pismami kierowanymi do jednostek nadrzędnych prokuratora prowadzącego śledztwo próbował kwestionować umorzenie śledztwa w trybie nadzoru, lecz te działania nie przyniosły oczekiwanego przez niego rozstrzygnięcia, co znalazło swój wyraz w piśmie Zastępcy Prokuratora Okręgowego z dnia 17 stycznia 2020 r.

Poczynione przez Rzecznika w toku dochodzenia ustalenia wskazują, że Obwiniony, choć otrzymał od Pokrzywdzonego dokumenty, co do których Pokrzywdzony chciał, aby zostały dołączone do akt śledztwa, licząc na to, że będą one miały wpływ na wynik śledztwa, w tym dokument z poradni okulistycznej z dnia 22 stycznia 2016 r., dokumentację medyczną z dnia 30 marca 2016 r., kartę informacyjną leczenia szpitalnego z dnia 23 sierpnia 2016 r., kartę z wyznaczeniem wizyty na dzień 5 września 2016 r., kartę konsultacyjną pacjenta z dnia 7 sierpnia 2017 r., to jednak nie wystąpił do prokuratora o zaliczenie ich w poczet dowodów. Fakt posiadania przez Obwinionego tych dokumentów wynika wprost z treści jego pism z dnia 7 sierpnia 2019 r. i z dnia 23 sierpnia 2019 r. skierowanych do Pokrzywdzonego, którymi Obwiniony przekazał Pokrzywdzonemu dokumenty wymienione w tych pismach. Ponadto Obwiniony w toku śledztwa nie wnosił o dopuszczenie jego i Pokrzywdzonego do udziału w czynnościach śledztwa jak np. przesłuchania świadków, które odbyły się przed podjęciem przez prokuratora decyzji o zasięgnięciu opinii biegłych lekarzy.

W ocenie Rzecznika istota zarzutu w powyższym zakresie sprowadza się do tego, że Obwiniony znając wolę Pokrzywdzonego i dysponując dokumentami otrzymanymi od Pokrzywdzonego, to tych dokumentów nie przedstawił prokuratorowi prowadzącemu śledztwo. Motywacja Obwinionego, że i tak tymi dokumentami prokurator dysponował, ponieważ zabezpieczył on dokumentację szpitala, nie zwalniała Obwinionego z odpowiedzialności, ponieważ nie miał on pewności, czy istotnie prokurator także i te dokumenty włączył w akta śledztwa. Rzecznik zwrócił przy tym uwagę na fakt, że śledztwo zostało zakończone (umorzone) bezpośrednio po tym, jak prokurator otrzymał opinię biegłych (niekorzystną dla Pokrzywdzonego) i Obwiniony nie miał już możliwości zgłoszenia wniosków dowodowych. W ocenie Rzecznika, skoro obowiązkiem Obwinionego jako pełnomocnika było staranne działanie, w którym mieściło się podejmowanie wymaganych, legalnych czynności na korzyść klienta, to w tym przypadku Obwiniony nie wywiązał się z tego obowiązku, gdyż samodzielnie i wbrew woli Pokrzywdzonego zdecydował o niezgłoszeniu dowodów w sprawie oraz nie brał udziału w czynnościach procesowych śledztwa, przez co nie miał

pełnego oglądu sprawy przed jej umorzeniem.

Odnosnie drugiego z zarzutów Rzecznik wskazał, iż w związku z zakończeniem stosunku prawnego pomiędzy Pokrzywdzonym a Obwinionym, co nastąpiło z dniem 6 sierpnia 2019 r., pismami z dnia 7 sierpnia 2019 r. i z dnia 23 sierpnia 2019 r. skierowanymi do Pokrzywdzonego Obwiniony przekazał dokumenty wymienione w tych pismach, związane ze sprawą prowadzoną przez Obwinionego na zlecenie Pokrzywdzonego. Pośród tych dokumentów nie zostały wymienione zawiadomienia o terminach dwóch posiedzeń Wojewódzkiej Komisji do Spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w (...) oraz pisma skierowane do Szpitala Klinicznego im. (...) w (...) i odpowiedzi szpitala na te wystąpienia. Z akt dochodzenia wynika, że odbyły się dwa posiedzenia Wojewódzkiej Komisji (30 października 2017 r. i 14 listopada 2017 r.). O tych posiedzeniach Obwiniony był zawiadamiany, jednakże osobiście w posiedzeniach nie uczestniczył, gdyż był zastępowany przez substytutów. Zatem nie powinno budzić wątpliwości, że Obwiniony posiadał zawiadomienia o posiedzeniach Wojewódzkiej Komisji, jednak ich nie wydał pokrzywdzonemu wraz z innymi dokumentami przekazywanymi pokrzywdzonemu. Z kolei według Pokrzywdzonego w toku prowadzenia jego sprawy obwiniony miał kierować wystąpienia (pisma) do Szpitala Klinicznego im. (...) w (...) i uzyskać na nie odpowiedzi szpitala, jednak Obwiniony takich pism mu nie przekazał, co wynika wprost z treści przywołanych powyżej pism Obwinionego z dnia 7 sierpnia 2019 r. i z dnia 23 sierpnia 2019 r. Pokrzywdzony m. in. w pismach z dnia 13 sierpnia 2019 r., dnia 23 sierpnia 2019 r., dnia 27 sierpnia 2019 r. i dnia 14 października 2019 r. domagał się od Obwinionego przekazania wszelkiej pozostałej dokumentacji pozyskanej przez Obwinionego w toku prowadzenia sprawy.

Rzecznik powołując się na art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych wskazał, iż radca prawny wykonuje zawód ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego. Na zasadzie art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych radcowie prawni podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych. Od radcy prawnego wymaga się ponadstandardowego sposobu postępowania, tak w życiu zawodowym, jak i prywatnym. Nie ulega bowiem wątpliwości, że zachowanie właściwych standardów postępowania ma istotne znaczenie w odniesieniu do działalności zawodowej radcy prawnego związanej ze świadczeniem pomocy prawnej, jako głównego przedmiotu aktywności danego podmiotu. Wyższe standardy postępowania nałożone na radców

prawnych, jako przedstawicieli zawodu zaufania publicznego, wynikają przede wszystkim z konieczności ochrony godności i autorytetu radcy prawnego i korporacji, jako pewnej wartości, z której wyprowadza się wzorcową powinność zachowania. Normy etyczne, którymi ma obowiązek kierować się radca prawny określone zostały przez zawodowy samorząd radców prawnych w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego stanowiącym załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Na podstawie art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego radca prawny, mając na uwadze treść roty ślubowania określonej w ustawie o radcach prawnych, obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami. Zgodnie z art. 8 Kodeksu radca prawny, świadcząc klientowi pomoc prawną, postępuje lojalnie i kieruje się dobrem klienta w celu ochrony jego praw. Po myśli art. 12 ust. 1 Kodeksu radca prawny zobowiązany jest wykonywać czynności zawodowe sumiennie oraz z należytą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania. Natomiast obowiązkiem radcy prawnego wynikającym z art. 46 Kodeksu jest, aby na wniosek klienta, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego prowadził sprawę, wydać otrzymane od klienta dokumenty oraz pisma procesowe w sprawach, które prowadził.

Z uwagi, iż Obwiniony jest aktualnie członkiem rady okręgowej izby radców prawnych właściwym do rozpoznania ww. wniosku o ukaranie w I instancji jest Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

Na rozprawie przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w dniu 25 maja 2023 r. Obwiniony odpowiadając wyłącznie na pytania obrońcy podtrzymał złożone na etapie dochodzenia wyjaśnienia. Obwiniony wskazał w szczególności, że nie występował z pismem dotyczącym przyczyn zwolnienia lekarza o nazwisku G.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje:

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe i poczynione w jego oparciu ustalenia faktyczne dają podstawę do uznania, iż Obwiniony nie popełnił zarzucanych mu deliktów dyscyplinarnych. Zwrócić jednak należy uwagę, iż czas trwania czynu został niezasadnie wydłużony przez Rzecznika aż do dnia 6 sierpnia 2019 r., tj. do dnia ustania stosunku pełnomocnictwa. W tym zakresie należy podzielić stanowisko obrońcy Obwinionego, iż terminem końcowym czynu powinien być dzień

28 maja 2019 r. jako dzień prawomocnego zakończenia śledztwa w wyniku wydania przez Sąd Rejonowy postanowienia utrzymującego w mocy zaskarżone postanowienie o umorzeniu śledztwa, gdyż po tym dniu Obwiniony nie mógł już nienależycie reprezentować Pokrzywdzonego w śledztwie. Ponadto, z uwagi, iż przedmiotowe śledztwo było prowadzone przez prokuratora Prokuratury Rejonowej, to w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego jako miejsce popełnienia zarzucanego czynu należało uwzględnić także – obok (...) – (...). Powyższe zmiana opisu nie miałaby jednak wpływu na treść wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzeczenia.

W związku z wejściem w życie - w okresie pomiędzy popełnieniem zarzucanego czynu i sformułowaniem przez Rzecznika wniosku o ukaranie a rozpoznaniem sprawy przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny - zmian w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego (dalej też jako KERP) oraz przyjęciem nowego brzmienia Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego należało rozważyć zastosowanie, celem ustalenia właściwego dla sprawy stanu prawnego, norm kolizyjnych określonych w art. 4 Kodeksu karnego. Zwrócić jednak należy uwagę, iż przepis art. 74¹ pkt 2 ustawy o radcach prawnych nakazuje w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosować rozdziały I-III Kodeksu karnego, przy czym powyższe stosowanie ma charakter odpowiedni, a nie wprost, co oznacza możliwość nawet niezastosowania określonych uregulowań. Z kolei art. 57 pkt 7 ww. ustawy przekazuje do kompetencji Krajowego Zjazdu Radców Prawnych uchwalanie zasad etyki radców prawnych. Tym samym to do kompetencji właściwego organu samorządu radców prawnych należy w swej istocie – mając na uwadze art. 64 ust. 1 ww. ustawy – określenie czynów stanowiących delikt dyscyplinarny. Brak jest jednocześnie podstaw do wyłączenia z powyższej kompetencji możliwości określenia norm intertemporalnych. Zwrócić także uwagę, iż w odniesieniu do § 2 uchwały Nr 1/2022 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 8 lipca 2022 r. w sprawie zmiany KERP Minister Sprawiedliwości nie skorzystał w ramach sprawowanego nadzoru z uprawnienia wynikającego z art. 47 ust. 2 ustawy o radcach prawnych, co skłania do przyjęcia, iż ww. uchwała nie jest sprzeczna z prawem, w tym nie wychodzi również w omawianym zakresie poza przyznaną delegację ustawową.

Mając powyższe na uwadze Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał, iż w przedmiotowej sprawie zastosowanie powinny znaleźć przepisy KERP w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2022 r. (tj. stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014

r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego), albowiem zgodnie z § 2 uchwały Nr 1/2022 Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 8 lipca 2022 r. w sprawie zmiany Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, do zdarzeń mających miejsce przed dniem wejścia w życie tej uchwały zastosowanie mają przepisy Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu dotychczasowym.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż dokonane zmiany w KERP dotyczą wyłącznie jednego z przepisów powołanych w kwalifikacji prawnej zarzucanych Obwinionemu czynów, tj. art. 8, jednakże jest to zmiana nieistotna dla ustalenia ewentualnej odpowiedzialności dyscyplinarnej Obwinionego w sprawie niniejszej.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego zarzut dotyczący nienależytego reprezentowania Pokrzywdzonego przez Obwinionego w śledztwie wskazanym w opisie czynu nie znajduje uzasadnienia w zebranych materiałach dowodowych, co prowadziło do konieczności uniewinnienia Obwinionego.

Okoliczność nienależytego reprezentowania Pokrzywdzonego przez Obwinionego w śledztwie Rzecznik upatruje w braku stosownego wniosku Obwinionego o dopuszczenie jego i Pokrzywdzonego do udziału w czynnościach śledztwa oraz braku wystąpienia przez Obwinionego o zaliczenie w poczet dowodów śledztwa wszystkich otrzymanych od Pokrzywdzonego dokumentów, a w tym: dokumentu z poradni okulistycznej z dnia 22 stycznia 2016 r., dokumentacji medycznej z dnia 30 marca 2016 r., karty informacyjnej leczenia szpitalnego z dnia 23 sierpnia 2016 r., karty z wyznaczeniem wizyty na dzień 5 września 2016 r., karty konsultacyjnej pacjenta z dnia 7 sierpnia 2017 r. Powyższej oceny Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie podziela. Zwrócić należy uwagę, iż z pisma prokuratora z dnia 18 kwietnia 2017 r. (k. 21) jednoznacznie wynika jaka dokumentacja medyczna została zgromadzona na potrzeby śledztwa (tj. dokumentacja z następujących podmiotów leczniczych: Przychodnia „...” w (...), Szpital Kliniczny im. (...) w (...) (w tym Poradnia Okulistyczna) oraz Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. WAM – Centralny Szpital Weteranów w (...)). Nie sposób przyjąć założenie, iż zażądana przez prokuratora dokumentacja medyczna została przez ww. podmioty lecznicze przekazana w stanie niekompletnym, bądź nie odpowiadającym rzeczywistości. Brak również dowodów mogących wskazywać, iż Pokrzywdzony leczył się okulistycznie w istotnym dla sprawy okresie w jakimkolwiek innym podmiocie leczniczym niż wyżej wymienione, a jeżeli nawet, to, że wskazywane przez niego dokumenty pochodziły z innej dokumentacji medycznej niż przekazana na potrzeby śledztwa. Tym samym Obwiniony miał uzasadnione podstawy

do przyjęcia, iż przekazywane mu przez Pokrzywdzonego dokumenty są powieleniem w części dokumentacji medycznej znajdującej się już w aktach śledztwa. Ponadto, jak wynika z wyjaśnień złożonych w rozprawie w dniu 25 maja 2023 r. Obwiniony, nie składając przedmiotowych dokumentów do akt śledztwa miał także na uwadze, iż Pokrzywdzony składając zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa dołączył posiadaną przez siebie dokumentację medyczną, co wynika z treści jego zeznań (k. 25).

Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż opinia biegłych, której kopia znajduje się w aktach sprawy obejmuje także niektóre z dokumentów dotyczących przebiegu leczenia Pokrzywdzonego. Na tej podstawie Wyższy Sąd Dyscyplinarny dostrzegł, iż do ww. opinii dołączono m.in. kopie dokumentu z poradni okulistycznej z dnia 22 stycznia 2016 r. (k.62) oraz kopię dokumentacji medycznej z dnia 30 marca 2016 r. (k.63). Powyższe dają podstawę do uznania, iż przekazywane Obwinionemu przez Pokrzywdzonego dokumenty stanowiły jedynie dodatkowy egzemplarz bądź kopię wydaną przez podmiot leczniczy pacjentowi – Pokrzywdzonemu. Nie były to natomiast dokumenty, które nie znajdowały się w dokumentacji medycznej podmiotów leczniczych, a następnie w aktach śledztwa.

Zwrócić także należy uwagę, iż Obwiniony pismem z dnia 16 listopada 2017 r., złożył wniosek dowodowy (k. 83), powołując się przy tym na historię choroby ogólnej z dnia 22 stycznia 2016 r. Wobec niedołączenia przedmiotowego dokumentu do ww. pisma przyjmując należy, iż znajdował się on już w aktach sprawy.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny, mając na uwadze zgromadzony w sprawie niniejszej materiał dowodowy, w pełni podziela także stanowisko Rzecznika, iż nie ma żadnej pewności, czy dołączenie do akt śledztwa przekazanych Obwinionemu przez Pokrzywdzonego dokumentów miałyby jakikolwiek wpływ na treść opinii biegłych, a w konsekwencji także na decyzję prokuratora o umorzeniu śledztwa.

Podobnie należy ocenić zaniechanie przez Obwinionego udziału w czynnościach dowodowych śledztwa podejmowanych przez prokuratora, w szczególności w przesłuchaniach świadków (lekarzy) z uwagi na brak specjalistycznej wiedzy medycznej z zakresu okulistyki pozwalającej aktywnie i rzeczowo uczestniczyć w tego rodzaju czynnościach. Podkreślić należy, iż to w uwagi na specyfikę treści składanych przez lekarzy zeznań, w szczególności danych dotyczących przebiegu leczenia oraz stanu zdrowia pacjenta (Pokrzywdzonego), stosowna weryfikacja przedstawionych informacji pod względem zgodności z wiedzą medyczną i doświadczeniem zawodowym

musiała nastąpić przy udziale biegłych. Zasadnym jest również przyjęcie, iż w przypadku, gdy biegli uznaliby badanie Pokrzywdzonego za konieczne dla wydania opinii w zakresie wskazanym przez prokuratora, to do takiego badania doszłoby z ich inicjatywy. Nie można jednak pominąć okoliczności, iż wywołana przez prokuratora opinia biegłych dotyczyła w swej istocie oceny prawidłowości przebiegu procesu leczenia (k. 91-93), nie zaś aktualnego stanu zdrowia Pokrzywdzonego, czy też samego faktu i zakresu doznanego przez niego uszczerbku na zdrowiu.

Ponadto należy pamiętać, iż to prokuratura realizuje zadania w zakresie ścigania przestępstw oraz stoi na straży praworządności (art. 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. o prokuraturze), do czego była zobowiązana również w śledztwie z zawiadomienia Pokrzywdzonego bez względu na aktywność procesową pełnomocnika Pokrzywdzonego lub samego Pokrzywdzonego. Okoliczność, iż prokurator w sposób obiektywny, potwierdzony przez sąd, nie stwierdził, iż doszło do popełnienia czynu zabronionego nie oznacza, że taki wynik postępowania jest w jakimkolwiek zakresie konsekwencją postawy Obwinionego. Nie bez znaczenia dla rozstrzygnięć w sprawie niniejszej są okoliczności, iż postanowienie prokuratora o umorzeniu śledztwa zostało pozytywnie zweryfikowane przez Sąd Rejonowy, a także przez prokuraturę nadrzędną, która nie dopatrzyła się uchybień mogących skutkować potrzebą podjęcia śledztwa. Ponadto zwrócić należy uwagę, iż umorzenie śledztwa nie skutkuje brakiem możliwości podjęcia przez Pokrzywdzonego czynności procesowych w stosunku do lekarzy lub podmiotów leczniczych na drodze cywilnej, co – jak wynika z akt sprawy – miało miejsce.

Wskazane wyżej ustalenia stanu faktycznego sprawy uzasadniają przyjęcie, iż Obwiniony reprezentował Pokrzywdzonego w śledztwie w sposób racjonalny, uwzględniający specyfikę postępowania przygotowawczego, rolę prokuratora i zgromadzony przez niego materiał dowodowy. Podkreślić należy, iż w ocenie Wyższego Sądu dyscyplinarnego radca prawny nie jest co do zasady związany „życzeniami” klienta w zakresie składanych wniosków dowodowych, ma natomiast obowiązek kierowania się dobrem klienta w celu ochrony jego praw, zaś zakres podejmowanych czynności powinien wynikać ze stanu i potrzeby danej sprawy.

Powyższe okoliczności dały podstawę do uznania, iż Obwiniony nie dopuścił się popełnienia zarzucanego deliktu dyscyplinarnego mającego stanowić naruszenie art. 3 ust. 2 i art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6, art. 8, art. 12 ust. 1 KERP.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego brak jest również podstaw do przepisania Obwinionemu popełnienia deliktu dyscyplinarnego w związku z czynem opisanym w punkcie drugim wniosku o ukaranie. W pierwszej kolejności zwrócić należy uwagę, iż art. 46 KERP stanowi, iż „Radca prawny nie może odmówić wydania klientowi na jego wniosek, po zakończeniu stosunku prawnego na podstawie którego prowadził sprawę, otrzymanych od niego dokumentów oraz pism procesowych w sprawach, które prowadził. Radca prawny nie może uzależniać wydania tych dokumentów od uregulowania przez klienta należności.” Wykładnia literalna wskazanego przepisu prowadzi do konkluzji, iż zwrotowi podlegają dwie kategorie dokumentów, tj. dokumenty otrzymane od klienta oraz pisma procesowe. Wskazane we wniosku o ukaranie dokumenty nie należą do żadnej w ww. kategorii, co już czyni postawiony Obwinionemu zarzut niezasadnym w świetle ww. art. 46 KERP. Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż zawiadomienia o posiedzeniach Komisji Wojewódzkiej nie stanowią dokumentów mających obecnie jakiegokolwiek znaczenie dla Pokrzywdzonego, przy uwzględnieniu w szczególności okoliczności, iż Pokrzywdzony ma wiedzę o terminach posiedzeń i ich przebiegu, a ponadto kopie przedmiotowych zawiadomień i stosownych protokołów zostały nadesłane przez Wojewódzka Komisję do Spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w (...) i od dnia 14 maja 2021 r. znajdują się w aktach sprawy niniejszej (k. 276, 283 i 288-290). Z treści pisma ww. Wojewódzkiej Komisji z dnia 10 maja 2021 r. wynika ponadto, iż od chwili zawiadomienia Komisji o wypowiedzeniu pełnomocnictwa (co miało miejsce jeszcze w 2019 roku) zawiadomienia o kolejnych posiedzeniach były kierowane już do Pokrzywdzonego, sama zaś sprawa na dzień udzielenia informacji nie była jeszcze zakończona (k. 276). Tym samym Pokrzywdzony bez uszczerbku dla swojego interesu mógł podejmować stosowne czynności przed Komisją, zaś brak przedmiotowych zawiadomień nie stanowił jakiegokolwiek przeszkody w tym zakresie.

W odniesieniu zaś do pozostałych dokumentów, tj. pism skierowanych do Szpitala Klinicznego im. Heliodora Świącickiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w (...) i odpowiedzi szpitala na te wystąpienia, to wskazać należy, iż na podstawie zgromadzonych dowodów z dokumentów i wyjaśnień Obwinionego brak jest podstaw do jednoznacznego przyjęcia, że takie pisma kiedykolwiek powstały.

Powyższe okoliczności dały podstawę do uznania, iż Obwiniony nie dopuścił się popełnienia zarzucanego deliktu dyscyplinarnego mającego stanowić naruszenie art.

46 KERP w zw. z art. 3 ust. 2 i art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie drugie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych. Obwiniony został uniewinniony od zarzutu popełnienia przypisanych mu czynów, co uzasadnia obciążenie Krajową Izbę Radców Prawnych kosztami postępowania dyscyplinarnego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.